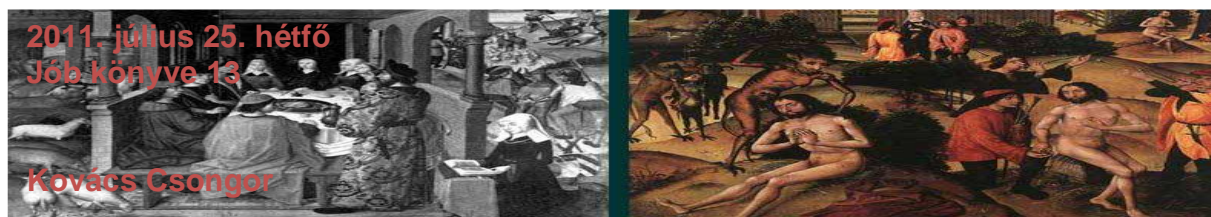

IGAZSÁG ÉS ÉLET

Folyóirat a lelkipásztori és nevelői munka számára

Lectio continua – Bibliaolvasó kalauz alapján

2011. július 25. hétfő
Jób könyve 13

Kovács Csongor

Jób vádolja barátait

^{13,1}Mindezt saját szememmel láttam, fülemmel hallottam, és megértettem. ^{13,2}Én is tudom, amit ti tudtok, nem vagyok alábbvaló, mint ti. ^{13,3}Ezért a Mindenhatóval akarok beszélni, Istennel szemben akarok védekezni. ^{13,4}Mert hazugságot kentek rám, mindnyájan mihaszna orvosok vagytok. ^{13,5}Bár elhallgatnátok egészen, akkor bölcsék maradtátok! ^{13,6}Hallgassátok meg védekezésemet, és figyeljete ajkam ellenvetéseire. ^{13,7}Isten érdekében beszéltek álnokságot? Az ő érdekében beszéltek hamisságot? ^{13,8}Neki akarjátok pártját fogni, vagy Isten mellett perbe szállni? ^{13,9}Jó lesz-e, ha megvizsgál benneteket? Becsaphatjátok-e, ahogyan becsapjátok az embereket? ^{13,10}Szigorúan megbüntet titeket, ha titokban személyválogatók vagytok. ^{13,11}Nem ijedtek meg fenséges voltától? Nem fog el benneteket rettegés? ^{13,12}Jeles mondásaitok hamuba írt példázatok, sáncaitok agyagsáncok.

Jób Isten elé akar állni

^{13,13}Hallgassatok már el, hadd beszéljek én, bármi történjék is velem! ^{13,14}Miért szaggatnám fogaimmal testemet, miért tenném kockára életemet? ^{13,15}Hiszen megölkhet engem! Nem is reménykedem! Csak utaimat akarom védeni előtte. ^{13,16}Már az is segítség nekem, hogy elvetemültek nem kerülhetnek elé. ^{13,17}Azért hallgassatok figyelmesen szavamra, fületekkel magyarázatomra. ^{13,18}Íme, előterjesztem ügyemet! Tudom, hogy nekem van igazam. ^{13,19}Van-e, aki perbe száll velem? Akkor elhallgatok és kimúlok. ^{13,20}Csak kettőt ne tégy velem, színed előtt akkor nem rejtőzöm el: ^{13,21}vedd le rólam kezed, ne rémíts és ne ijessz engem! ^{13,22}Szólj hozzám, és én válaszolok, vagy én beszélek, és te felelj nekem! ^{13,23}Mi a bűnöm, mi a vétkem? Hitszegésem és vétkem ismertesd meg velem! ^{13,24}Miért rejtet el arcodat, miért tartasz ellenségednek? ^{13,25}Elsodort falevelet rémítesz, és száraz szalmaszálat üldözöl, ^{13,26}hogy ily sok keserúséget róttál rám, s ifjúkori bűneimért fizetsz meg nekem?! ^{13,27}Béklyót tettél a lábamra, ellenőrzöd minden ösvényemet, még lábam nyomát is megjegyzed! ^{13,28}Korhadtan mállok szét, mint a molyrágta ruha.

Amit a textusról tudni kell:

- exegetikai megjegyzések
- teológiai összefüggések feltárása

Jób beszédében megerősítést kér a tekintetben, hogy Isten komolyan veszi ügyét. Nem lényeges, hogy kié a felperes szerepe, vagy kié a vádlotté (13,15), Jób egy bírósági jogi eljárásban kéri, hogy ügyében sorakoztassák fel a feltételezetten elkövetett gaztetteit (13,23). Most már

bármi is történhet, mindenképpen szembenéz Istennel, bármi is legyen annak a következménye.

Hogy vajon mit vár ettől a jogi csatától Jób? Nincsenek illúziói, reménye, vagy magabiztossága, vakmerősége halálába vezet (13,15). Nem is azért ment bíróságra, hogy életéért könyörögjön, vagy hogy kegyelemért esedezzen, hanem, hogy nevét tisztára mossa. Nem Isten jóságában bízik, nem is az igazságosságában, hanem teljes bizonyossága van abban, hogy ügye előbb vagy utóbb tisztázódní fog, az

igazság végső soron akár halála előtt, akár utána napvilágra kerülve beigazolódik (13,18). Nem Isten, nem is saját maga győzelmét, hanem az igazság végső győzelmét keresi. Természetesen a bírósági tárgyalás nyelvezete egy metafora. De ez a nyelvezet szervesem illeszkedik a kerettörténet elbeszélésének a képébe. Tele van érzelmekkel, a felperes és alperes terminológiájával (ügyirat, büntett, tanúvallomás, nyilatkozat, idézés), melyek jelzik, milyen is vitában állni Istennel. Jób mögött egy istenfélő élet áll (1,1), egy félelemmel teli alázatos imádság, és az arra kapott válasz, egy harmonikus élet az Istennel. Amikor a harmónia egyik percről a másikra semmivé lesz, meg kell tanulnia egy új nyelvezetet, mely a széthulló világot megtestesíti.

Végül maga Jób támogatja őket, jó tanácsot adva (13,9), és elősegítve az ügyét azzal, hogy most már Isten és saját maga közt egy jogi eljárást kezdeményez, így a barátok helyzete is megváltozik. Most már a barátok nem Isten védőügyvédei, akiért ki kell, hogy álljanak, most már tanúkká váltak, és csak a tényekről tehetnek vallomást, nem pedig teológiai teóriákat gyártanak. A barátok azonban csekély ismerettel rendelkeznek a tényekkel kapcsolatosan, így miután kiderül tudatlanságuk, más nem marad számukra, minthogy a némaságba burkolózzanak (13,5.13.).

Prédikációvázlat

Jób a legfelsőbb fórumhoz fordul, és ügyét Isten elé viszi. Jób látja, hogy nem talált támogatásra, támogatókra a földi szinten, barátai sem álltak mellé. Hányszor találkozunk olyan kudarcokkal, olyan emberek kudarcaival is, akik már sok mindent feladtak. Legalábbis ami az igazságszolgáltatást, egy ügynek az intézését stb. illeti. Milyen nagy dolog a hívő ember számára az, hogy ügyét közvetlenül az Isten elé tárhatja. Talán az emberekben, az intézményekben, a vezetőkben való csalódottság után ez sokszor az egyetlen menedékünk, mentsvárunk, oltalmunk, reménységünk, bizodalunk. De milyen sokszor alkalmazzuk Istenre is ezeket a metaforákat. Árnyék, pajsz, vár, stb. Ahova menekülhetünk, akinél oltalmat találunk – megannyi zsoltár kifejezései juthatnak eszünkbe.

Pár évvel ezelőtt egy nagy szociológiai felmérést végeztek. Két dolog bizonyosan kiderült a felmérésből, hogy az Istenben hívő ember kevesebb gyógyszert fogyaszt (talán azért is, mert az áldott Orvost ismeri), illetve, hogy a nehezebb körülmények között jobb a boldogságszintje, a komfortérzete a többi emberhez viszonyítva, illetve hogy a jövő felé sokkal pozitívabban tekint.

„...Az élet értelmébe vetett hitet életkortól, nemtől és iskolázottságtól szinte független lelki és testi egészségi védőfaktorokként találtuk. Ez azt jelenti, hogy azonos életkörülmények között a társadalmi átalakulás negatív hatásai sokkal kevésbé érintik azokat, akik úgy érzik, életüknek van értelme. Az ilyen ember lélekben valóban demokrata. Akire ez a lelkiállapot jellemző, ugyanolyan egészséges marad alig iskolázott parasztemberként, mint a legmagasabb végzettségű egyetemi professzorként. A magyar társadalom átalakulása során, miközben új gazdasági és politikai feltételekkel kell megbirkóznunk, vizsgálataink eredményei szerint rendkívül szoros összefüggés mutatható ki a koherencia-érzés és az életminőség-mutatók között. Az átlag feletti koherenciával rendelkezők, miután az adatokat életkor, nem és iskolázottság szerint kontrolláltuk, tízszer nagyobb valószínűséggel minősítették jónak egészségi állapotukat, nyolcszor nagyobb valószínűséggel állították, hogy nincs munkaképesség-csökkenésük. Esetükben az átlagnál pozitívabb életminőség valószínűsége ötszörös volt, és bétszer ritkább közöttük a súlyos depressziós tünet együttes. (Skrabski és munkatársai, 2004, 2005) Az élet értelmébe vetett hit és a vallásosság között ugyan szoros kapcsolatot találtunk, de a két fogalom nem azonos. Vannak vallásos emberek, akik nem hisznek az élet értelmében, és koherens személyiségek, akik nem vallják vallásosnak saját magukat. A nagy világvallások mind alapvető céljuknak tekintik az érték-konszenzust, az értékek megvalósítását. Vizsgálataink eredményei szerint a vallásosság a mai magyar társadalomban is jelentős életminőség-javító erőforrást jelent. Mind a fasiszta, mind a kommunista diktatúra célja a vallásosság, a vallási közösségek megsemmisítése volt. Az évtizedekre börtönbe zárt papok, vallásukért meghurcoltak példája mutatja, hogy a vallás milyen fontos szerepet játszhat a megfélemlítés erői elleni ellenállásban, a

valódi, külső tényezőktől nem függő életminőség kialakításában. A fogyasztói társadalom is ellenségének tekinti a vallást, amely komoly védettséget ad a fogyasztásra csábító manipulációk ellen.”¹

Milyen jó, ha valaki megpróbáltatásai után, vagy az emberekben való csalódás után oda fel, a legfőbb Bíróhoz, az Úrhoz tud fordulni.

Igen, az is igaz, hogy Jób az Istennel perel. De hozzá fordul, hozzá terjeszti ügyét, és ott várja az ügye megoldását is. Élő és személyes hite van, és ezzel járul Istene elé. Így várja, hogy kérdéseire magától az Úrtól talál választ. Bár a tárgyalt igeszakaszon már túlmutat, és az Újszövetség világát idézi, de keresztyén emberként azt is tudjuk, hogy van nekünk Szószólónk (1Jn 2,1), Közbenjárónk (1Tim 2,5; Zsid 9,15; 12,22–24), Főpapunk (Zsidó levél egésze, 4,14 különösen is), aki imádságaival szüntelenül közbenjár érettünk az Atyánál. Jób könyvének kerettörténetéből ismerjük, hogy a Sátán vádlóként ott állt a gyűlésben a mennyei udvartartásban. Milyen jó azt tudnunk, hogy az a Jézus Krisztus a mi közbenjárónk, aki értünk feláldozta az életét, aki értünk, a mi bűneinkért adta önmagát, hogy kimentsen minket e jelenvaló gonosz világból.

¹Kopp Mária felmérése (ISBN: 963848604X); http://www.tavlatok.hu/86/86kopp_skrabski.pdf
http://hvg.hu/egeszseg/20090316_magyar_lelkiallapot_lelkialkat ; <http://www.vigilia.hu/2008/10/skrabski.htm>